

Szerkesztőség:

Rimaszombat Erzsébet-tér 4-ik sz., az emeleten Ide intéendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bétyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intéendő a kiadó hivatali előrefizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior térfogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Uj iskolai év küszöbén.

Néhány nap még — és újra megnyílnak az iskolák kapui, hogy befogadják, védő szárnyaik alá vegyék hű anyamadrákként mindnyájunk legféltettebb kincsét: a tanuló ifjúságot.

A természet őszi hervadásakor új életre kél minden szülői kebelben a szív legszebb virága: a remény. Mindenki bizik, mindenki remélve tekint az új év felé, melytől gyermekének testi-lelki fejlődését várja: erősödést a testben, erősödést a lélekben!

Hogy a szerető szülői sziveknek ezt a legkedvesebb virágát korai fagy el ne lankassza, hogy a csalódás el ne hervassza, hogy helyébe a késő bánat tövisei ne szűrődjanak: mint minden évben, úgy most is szerető figyelmeztetéssel, helyesebben óvó kéréssel fordulunk a szülők és tíz hónapon át helyetteseik: a tanítók felé.

Különösebben két tárgy körül csoportosítjuk ezuttal megjegyzéseinket. Az egyik az iskolába való *küldés*, a másik az ott történő *fogadtatás*.

Mint az útmenti tövis: olyan általánosan elterjedt rossz szokás az, hogy a szülők legnagyobb része fenyegetésül említi csupán az iskolát. Két hónapon át — kiváltképp az elkényeztetett gyermekek — nem hallanak dicsérő, biztató szót az iskoláról, hanem inkább ilyen forma fenyegetést: „Várj csak, várj! Majd küldelek már az iskolába, a hol így, — a hol — úgy!“

A fogékony gyermeki lélek tűnődik, elmereng a szebbnél-szebb és ijesztő szülői kijelentéseken; a gyöngye szív megdöbben — és az iskolát börtönnek, valami elátkozott várnak képzeleli, a tanítókat pedig szörnyű mumusoknak!

Sok, nagyon sok szülő meg gyermeke iránti túlzó szerelmében a búcsúzás perceiben sírva, zokogva öleli kebelére gyermekét, miközben ezt rebegi: „Szegény, szegény gyermekem!“ Mintha vesztőhelyre vagy legalább is kínzó kamarákba küldenél! A helyett, hogy a jellemfejlesztés, a testi-lelki fejlődés legértelmesebb és izes táplálékáról: a komoly munkáról és az ehhez szükséges

kedvről s az ifjú önbizalomról susognának néhány édes anyai (vagy apai) szót!

Ilyen előzmények után nem is csoda, sőt természetes, hogy a legtöbb gyermek szepegyve, elborult arccal megy beiratkozni. Félve tekint a legtöbb helyen még mindig komor falakra. Kivált, hogy ha esetleg még a tanítók, tanárok arcából sem mosolyog feléje egy-egy szeretettel teljes istenhözott, ha nem szól hozzá egy-egy biztató, bátorító szót!? De ezek helyett talán rideg, kimért hang, az újra megindult tagadhatatlanul sok és fárasztó munkára való gondolatlanul haragos tekintet fogadja őket, az amúgy is szepegőket.

Súlyos sziklát hengerít a hivatása magaslatán álló tanítói karok elé az olyan ijesztgető iskolába küldés.

Városunk és megyénk különféle iskoláinak túlnyomó részéről — elemei közép-, és felsőfokúakról egyaránt — örömmel és büszkeséggel mondhatjuk, hogy bennök hivatásuknak élő, erős tanítók, tanárok működnek. De a beiratásnál, a fogadásnál az iskolai év elején még sok helyt hiba van.

Éppen azért ma, midőn féllábbal már ismét egy új iskolai évnek a küszöbén állunk, kérjük a szülőket, hogy küldjék szeretettel, biztatással az iskolákba fiaikat és leányaikat. A búcsú-csókákat osztó, édesanyai ajkak suttoznak néhány bizalmat keltő, önértet ébresztő s az iskolát és a benne folyó munkát dicsérő igécskét!

Hasonlóan kérjük a tanító urakat is, hogy fogadják nyájasan, fogadják szeretettel a hozzájuk özőnő, tanuló ifjúságot: legdrágább nemzeti kincsünket! Legyen minden egyes számára egy-egy nyájas tekintetük, egy-egy biztató szavuk!

Ekkor, de csak ekkor fog vidámmá változni, a beiratásnak általánosan, még mindig búsképe; könnyebb lesz a tanítás; nagyobb az eredmény. S a szülői szivekben most, az őszi her-

vadáskor, nyiladozó reményt teljes díszében találja majd, a tavaszi virágfakadás!

Hisszük és reméljük, hogy úgy lesz!

. . . ő.

Az ipar és kereskedelmi kamara jelentése.

(Vége.)

De még jobban jellemzi a fordulatot a nyersvas értéke. A hiv. adat szerint négy millió koronával kevesebb az 1900. évben előállított nyersvas értéke, mint az 1899-iki évié. — Mig a mennyiség 14%-kal, az érték közel 30%-kal csökkent.

Megemlítjük még, hogy az öntött vas termelés a következő volt:

1898. évben	70,991 mm.	1.023,333 kor.	értékben.
1899. "	71,328 mm.	1.073,040 kor.	"
1900. "	95,243 mm.	1.389,511 kor.	"

A helyzet átalakulása a magyar vasiparra kettős, mert a külföldi vaskereslet hatása nemcsak a termelés és értékelkedésben nyilvánul, hanem a külföldi emésztő verseny abbanmaradásában. Midőn tehát egy ily átalakulás beáll, nemcsak a termelés hanyatlak, hanem a magyar vasiparnak a kedvezőbb feltételek között termelő külföldi versenyt is szenvedni kell.

Azt hisszük, nem kell bővebben ecsetelni a helyzetet és elegendő, ha megemlítjük az ügy nemzeti fontosságának kiemelésére, hogy kerületünk nyersvas termelése az országának harmadrészét teszi.

Megemlíti a jelentés, hogy az alsó-sajói, betleri, gombaszögi, oláhpatoki, vigtelekei Andrassy-féle vasgyártelepek, a rimamurány-salgótarjáni vasmű r. t. birtokába mentek át.

A kő és kavics iránt nagyobb kereslet nyilvánult, s Geczelfalán újabb köfőjtő telep keletkezett. A mészetes iparilag üzemeltetett Tiszolcon. A *magnezit ipar* élénk lendületnek indult, s erre főként a külföldi nagy kereslet hatott. A belga-társulat Ratkó község bányáit megszerelte s Nyustyan megkezdte a gyárvállalat az építést. Helyi tőkével Róth Antal Jolsván, *Huppert* Manó Pelsűcz, Ochtinán hozott létre új vállalatot.

A ruházati ipar terén figyelemre méltó, hogy *Zsorna* Gusztáv Rozsnyón nyakkendő gyárat létesített, mely üzemelt nagy ipari alapa fekteti s áruinak a nagy osztrák-verseny mellett is sikert elhelyezést találni.

A szeszipar terén Gömörben mezőgazdasági szesz-főzde nincs. Csak kistűt üzem volt 3061 hl. termeléssel.

Az építő ipar meglehetősen szomorú képet nyújtott. Figyelemreméltó magánépítkezés nem volt. Középut-

TÁRCSA.

Pályaválasztás előtt.

(Pályamutató) a pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli magyar ifjúság kálauza *Osszeállította Amicus Juventutis* Budapest, Rákossy Jenő, „Budapesti Hírlap“ újságvállalata kiadása. Ára 2 kor. Kapható minden hazai könyvesboltban.)

„Minden pálya dicső, ha belőle hazádra derül fény!“ — mondja a költő; s nincs az az életpálya, a melyen a tisztességes és kötelességtudó ember kenyeret és becsületet ne tudna szerezni magának, — mondja a tapasztalat. Az egyéni tisztességért és kötelességtudás biztosítja mindenkinek a becsületet és kenyerét s ez oly igazság, a melyben nem csalatkozik soha senki. Nem szabad feledni, hogy minden ember élete több-kevesebb bajlódással telik el s hogy nem irigylésre méltó az az ember sem a ki érdemtelenül jut hatalomhoz és gazdagsághoz. Mindenkinek megvan a maga baja s gyakran éppen azoknak a legtöbb, a kik a legirigyléreméltóbbaknak látszanak. És semmi e világon nem ér föl azzal a nyugalommal, a melyet a kötelességtudó ember érez, ha van benne egy kis szerénység és béketűrés is. A legtöbb ember, a ki nagy jövedelemhez és hatalomhoz jut, visszasírja azt az időt, a mikor még igen szegényes körülmények között, de nyugodtan és szerényen élt. A ki nem született gazdag embernek s mégis nagy jövedelemhez jut, véres verejtékkel, szive véreinek hullásával szerezte azt, a mije van, — föltéve persze, hogy nem sültgalambként repült szájába a jó mód, fönyeremény, vagy hozomány alakjában. A gondterhes, átvirrasztott éjszakák, a regg-iltől napestig tartó lázas, ideges, tulságos munkálkodás, olyan torturája a léleknek, a melyet a meggazdagodott ember utólag gyakran szívesen megváltana a vagyonával, ha lehetne.

A pályaválasztásnál csupán a nagy jövedelmet tartani szemelőtt: esztelenység. Semmi sincs ingyen a természetben; mindenért meg kell fizetni, — a tisztességes módon szerzett vagyonért, az emberi élet megrövidítésével. Elegendő, ha választott életpálya biztosítja a tisztességes, bár szerény megélhetést.

Nem lehet megszabni, hogy a megélhetéshez ennyi, vagy annyi jövedelem szükséges; minden az egyéntől függ. Az egyik ember nagy jövedelemmel nyomorog, a másik meg sokkal kisebb jövedelemből uri módon él, az élés művésze, a melyre a gyermekeket már otthon kell megtanítani, biztosabb támasza az embernek, mint a vagyon, vagy akár a legerősebb családi kötelék.

Induljon mindenki a hajlama után a pályaválasztásnál. A mihez kedve van az embernek, azt a munkát sokkal könnyebben és sokkal szebb eredménnyel végzi, a kelletlenül, vagy éppen keserőséggel végzett munka, nem sokat ér s gyötri a lelket.

Magasabbra törni szabad, sőt kell, de Jákó szerint még az angyalok is csak létrán járnak a menybe, — nem repülnek. Fokról-fokra, mindig biztos talajra lépve kell előre haladni; a ki ugrálni akar, könnyen nyakát szegi. És ne vágyódjék senki olyan állásba, a melybe bár eljuthat, de a hol kötelességeit teljesíteni, nem igen tudná. Régen volt, a mikor a jó Isten a hivattal együtt észet is osztogatott; akkoriban még nem voltak divatban a számonkérő székek és fegyelmi vizsgálatok.

A tehetségét csaknem minden ember többre becsüli, mint a mennyit ér; ez hiba, de nem kisebb, mintha az ember kelletlenül kevesebbre becsüli önmagát. A pályaválasztás előtt mindenki vessen számot a tehetségével, egész őszintén, csak úgy magában; nem kell röstelni ezt az őszinteséget, hiszen úgy sem tudják meg mások, hogy miként gondolkozunk önmagunkról, mikor néha-néha egy-egy percze őszinték vagyunk. A ki érzi, hogy nem tudná feltalálni a puskaport, az ne ábrándozék diplomáciai pályáról, hadvezéri dicsőségről, miniszterségről vagy püspöksüvegről. Nem okvetlenül szükséges, hogy mindenki nagyur váljék. Igen sok hivatal van, a hol az irodatisztnak több a becsülete, mint az igazgató urnak vagy az osztálytanácsos urnak, s az irodatiszt, a ki minden másodnap jó kedélylyel issza megszokott társaságában a szódafröcsöt, bár két leánya izzad a postánál, irigylésre méltóbb ember, mint a méltóságos tanácsos ur, a ki előkelő neje vagy huszárhadnagy fia miatt anyai adósságot csinál, hogy sok volna az egész miniszterium-

nak, s a hónap vége felé a kaszinóba gyöngyözik a homloka, ha husz koronánál többet talál veszíteni. Mindenki nagyon előkelő polgár, a ki soha kölcsönt nem kér senkitől.

Nagyon fontos a pályaválasztásnál még az is, hogy az ifjú jól megfontolja, vajjon megtudja-e szerezni mind ezt a mi erre a pályára szükséges? Hosszas tanulmányokat és sok költségeket kívánó pályára ne lépjen az, a ki szegény és nincs meg benne a vasakarát és a kitartás. Számos életpálya van, a mely nagyon szép és nagyon előkelő, de aránylag későn ad kenyeret. A tehetségén kívül vessen számot mindenki az — erszényével is. Igen sok elhibázott emberélet vész kárba csak azért, mert a meg gondolatlan ember szerénység és nagy, nagyon nagy kitartás nélkül került előkelő, de gyenge jövedelmet hajtó állásába, s nem győzte bevárni az időt, a mig előbbre jut s a jövedelme is tekintélyes lesz, nemcsak az állása.

Tömérdek az ugynevezett „félbemaradt egzisztencia“, a ki a legszebb reményekkel kezdte meg egyetemi pályáját, de nem bírta befejezni. A jogászoknak több mint fele ilyen, s a megkezdett pályáról leszorult ifjak között igen sok a tehetséges ember, a kiért bizony nagy kár. Csak úgy vaktában neki rohanni a világnak nem szabad. A szegény embernek előre kell gondoskodnia a főiskolai évekről, s már korán olyan képességeket kell szereznie, — minél többet! — a melyeknek segítségével átverődik az egyetemi éveken. Ez idő szerint legjobb ilyen segítő eszköz a nyelvismeret és a gyorsírás, de mind a kettő csak úgy, ha nagyon jól ért hozzá az, a ki a bár csak pár évig is meg akar élni belőle.

A diploma-szerzéstől és a köztisztviselői állásoktól évről-évre valósággal riasztgatják az újságok az ifjúságot. Pedig magában véve sem a diplomaszerezés, sem a köztisztviselői szolgálat nem helytelen dolog, s nagyon is érthető az utána való vágyakozás.

Csak az a baj, ha az oda nem való elemek tolnak az ugynevezett értelmiségi pályákra. Bármily mostoha is nálunk a köztisztviselők sorsa, még mindig jobb mint Olasz- és Franciaországban, s bár csak fekete kenyeret ad, de az a kenyér legalább biztos, és elegendő is annak, a ki

is megyénkben csak az új megyeháza emeltetett; Rozsnyón, Jolsván, Nagy-Rócén új ház nem épült.

Az V. fejezetben a *kisiparral* foglalkozik a jelentés, s annak kétségbejött állapotát festi. A mesterek száma mindenfelől apadt, csak Gömörben emelkedett 22-vel, a segédek és tanoncok száma hanyatlik. 846 tanuló járt iskolába. Dernőn, Dobsinán, Hisnyóvízen, Jolsván, Likéren, Nagy-Rócén, Putnokon, Ratkón, Rimaszombatban, Tiszolezon, Tornallyán és Ujantálvolgyön volt iparostanoncz iskola.

A *kereskedelem* úgy szocialis, mint közgazdasági szempontból sivár volt a múlt évben. 3 új fogyasztási szövetezt alakult. A rimaszombati törvényszéknél 17 csődkérvény adatott be, nyitott 7 csőd, régebbi csőd volt 18, megszűnt 11 csőd.

A *bank- és hitelügy* fejezete után, a *közlekedés* tartalmas ismertetése foglal helyet a jelentésben. A vasuti hálózatban változás nem történt s az északgömöri h. é. vasutak ügye még nem jutott dülőre, pedig erre nagy szükség volna, mert több ipartelep, — pld. a Koburg-fele vasgyárak nélkülözik a vasutat. A *postaügy* terén a viszonyok javultak. Új postajáratok rendeztek be: Pádár, Úzapanyit, Rédova községekben.

A múlt évi postaforgalomból Gömörben kiemelendő, hogy *csomag* feladatott: 72748, érkezett: 169182 drb; *pénzeslevél* feladatott: 16120, érkezett: 10608 drb; *utalvány* érkezett: 121591 drb. 7564808 korona, feladatott: 217840 drb. 9651843 kor. értékkel; *távirat* feladatott: 34364, érkezett: 36290 darab.

A *sajóvölgyi* villamos r. t. múlt évben nagyobbította telepét, felállított egy 200 lőerejű gőzgépet és kazánt s berendezését erőátvitellel is kiterjesztette. Tervez Rozsnyótól Dernőig (vasgyár- és bánya) villamos vasutat.

Az *adóztatásról* vármegyénkről így referál a jelentés: Gömörben *egyesen* adókból előírás volt 1899-ben 1.777,640 kor., befizetés: 1.767,735 kor. 1900-ban: előírás: 1.799,296 kor. befizetés: 1.784,109 kor. *Fogyasztási* adókból 1899-ben előírás: 73,241 kor. befizetés: 70,275 kor. 1900-ban: előírás: 150,678 kor. befizetés: 143,593 kor. Az óriási emelkedést főleg a szeszfogyasztás indokolja.

Végül a *biztosításról* szól a jelentés. Gömörmegyében 202 tüzeset volt, 419 károsult félnek 378,605 kor. értékben; nagyobb tüzesetek voltak: Berzétén, Henczkón és Sziliczen.

Ezekben ismertették a Kamara értékes jelentését vázlatosan, s midőn őszinte elismeréssel adóznak a jelentés gondos összeállításáért, kívánatosnak tartanak, hogy felsőbb helyen is kellő méltatásban részesüljön e munka s a benne foglaltak megszívleltessenek.

Értesítők.

1. *A rimaszombati egy. prot. főgimnázium* 48-ik értesítőjét *Bodor István* igazgató adta ki. A gondosan szerkesztett értesítő első helyen közli *Böhm János* tanárnak rövid értekezését a latin nyelv tanításának czéljáról és eszközeiről. A közlemény tulajdonképen egy nagyobb tanulmányok képezi bevezetését, melynek belső értékéről akkor alkothatnánk magunknak véleményt, ha módunk volna bepillantani az egész munkálatba. Így azonban csak bizonyos vezérelvek nyertek kifejezést, röviden, tömören, de éppen ez a tömörség okozza azt, hogy a latin nyelv tanításának czéljáról a négy oldalra terjedő értekezésből inkább csak a szakférfiak nyerhetnek tájékozást, a mit minden valószínűség szerint amugy is tudnak. A szerző azonban igéri, hogy az egész tananyagot rövid idő alatt, talán még e nyár folyamán, táblázatos kimutatásban rendszeresítve, tanítványai kezébe fogja adni. Bizony óhajtható volna, hogy e nehéz tárgy tanításának kérdése egyszer már megoldassék! — A következő fejezetben dr. *Feres Samu* tanárnak az az emlékbeszéde olvasható, melyet a reformáció 381-ik évfordulója alkalmából múlt év október 31-én tartott iskolai ünnepélyen mondott el. Annak idején az emlékbeszéde sikeréről megemlékeztünk már s így ezúttal csak helyesléstünk fejeztük ki a felett, hogy a tartalmas emlékbeszéde az értesítőben megjelent s így szélesebb körben is olvasható. — Mindezeknél fontosabb azonban az

nem költ többet, mint a mennyije van. Az a baj, hogy nálunk a köztisztviselő: urnak, azaz külön kasztnak képzeletét, nem pedig szegény embernek, s nem a természetes szükséglete és jövedelme, hanem a rangja szabja meg, hogy mennyit költsön. A pályaválasztásnál fontolja meg mindenki azt is, hogy mennyi jövedelmet hajt a kiszemelt állás és ha a jövedelem az ő egyéni szükségleteit kielégíti: csak bátran előre! A köztisztviselő már előre tudja, hogy mi lesz a jövedelme, s így nincs joga keseregni. Nem szabad követelni, hogy a munkánkért többet adjanak mint a mennyiért mi magunkat fölkináltuk, ezt legfőképp csak óhajtani szabad. A mi pedig az ugynevezett diplomás pályákat illeti: a derék és tehetséges ember hosszabb-rövidebb ideig tartó küzdés után végre mégis csak érvényesül. A siker titka: a kitartás és a folytonos szarnypróbálgatás. A szorgalom magában véve nem elegendő: a gyertya nagyon jól világíthat a véka alatt is, anélkül, hogy sok hasznát vehetnők. Próbálgatni kell az érvényesülés módjait, de mindig úgy, hogy az ember biztos talajt érezzen a lábai alatt. Ha aztán egy kicsit kicsuszik is néha a talaj az ember lábai alól, az se nagy baj; fiatal csontoknak ez nem árt, sőt némelyek szerint hasznos is; csak el ne törjön semmi, s ne érje veszedelem se a lelket, se a becsületet. A ki el-esett, az még nem mind halt meg, ugorjék talpra, s aztán jobban vigyázzon. Senki sem szorítja a világra úgy, hogy mindjárt járn tud; az élet útjain is mindnyájunkat ért már egy-egy eltotytyanas, a melybe azonban hál' istennek nem haltunk bele. Csak előre csüggedés nélkül és mindig csak a tisztesség útján. Ez a legjobb és legszilárdabb út, akár csak a vasut, csak kisiklani nem szabad belőle, mert különben agyonüti magát az ember.

Elemi dolog persze az is, hogy az ember ismerje azokat az életpályákat, melyek között válogathat. Ezt a célt szolgálja ez a könyv, a melyben természetesen a kevésbé ismert életpályák vannak bővebben ismertetve, valamint azok, a melyek legbiztosabban és legtöbb embernek adhatnak biztos kenyeret.

iskolai év történetét magába foglaló fejezet, melyben a főgimnázium igazgatója számol be a lefolyt iskolai év fontosabb mozzanatairól. Leghosszasabban foglalkozik az új gimnáziumi épület költségeinek beszerzésével, az épületről szóló s inkább építészeket érdeklik tájékoztatással. A végeredmény az, hogy a pénzügyi kérdés véglegesen még nincs megoldva s így az új épület felemelése — ám-bár telke már megvett — még mindig csak jámbor szándék! A főgimnáziumba a múlt év elején beiratkozott 391 tanuló (25-tel több, mint az előző évben) s e folyton emelkedő létszám azt bizonyítja, hogy a tanintézet fejlődése e tekintetben még nem állapodott meg. Magában véve e körülmény is elég ok lehetne arra, hogy a régi, szűk s minden tekintetben elavult épületből, mely a higienikus követelményeknek sem felel meg, e nagy számú tanulóereget alkalmasabb épületbe költöztessék át. Ezután beszámol az igazgató az iskolai tanulmányi kirándulásokról, ünnepélyekről s egy egészen külön fejezetben a kegyelet és hála hangján emlékezik meg néhai *Nagy Ferencz*ről, ki a főgimnáziumnak nemcsak buzgó pénztárosa, hanem mint tevékeny igazgató-választmányi tag, a fenntartó testületnek egyik oszlopos férfja volt.

A főgimnázium 1900. évi költségvetése 111.172 korona bevétel mellett 108.566 korona kiadást tüntet fel, s így a maradvány 2605 korona. A tanító-testületben három nyugalmazott tanár s 21 tényleg működő tanerő van. Az önképzőkör működéséről dr. *Feres Samu*, a gyámintézetéről dr. *Wallentinyi Dezső*, s az alumneumról *Zachar Gusztáv* számolnak be. Ez utóbbi jótékony-intézetben 21 tanuló részesült 1012 korona étkezési díj elengedésében. Hogy ez alumneumban valami nagyon kitünően lehetne étezni, nem mondhatjuk, de a közölt étlap után bátran állíthatjuk, hogy egyike a legjobbaknak az egész országban, s így a szülők bátran beadhatják fiaikat a közös tápláló intézetbe, annyival is inkább, mert az ellátás nagyon olcsó, mindössze 104 korona egész évre! A tanulók között kiosztott ösztöndíjak és jutalmak értéke megközelíti a 4000 koronát. A beirt tanulók között volt 142 református, 85 evang., 86 róm. kath. és 73 izr. Rimaszombati 93, tehát majdnem 300 idegen, kik a városban több mint 60 ezer korona évi forgalmat idéztek elő. Eredménytelenül végzett 258, megbukott 112, tehát több mint 28%, a mi azt mutatja, hogy gimnáziumunk a legszigorubbak közé tartozik. Jól viselkedett 281, szabályszerűen 79, s így csak egy ellen volt alapos kifogás. Az összes tanulók közül nem mulasztott egy órát sem 72, míg a többiek együttvéve 7275 tanítási órát mulasztottak el. Az utolsó fejezet a jövő tanévre vonatkozó értesítést foglalja magában. A 93 oldalra terjedő értesítő világos és tiszta képet nyújtja főgimnáziumunk múlt évi állapotának s ezért elismerés illeti az intézet igazgatóságát. (Folytatjuk.)

Hirek és vegyesek.

Fejedelem elutazása. *Ferdinand* bolgár fejedelem több heti gömőri tartózkodása után f. hó 24-én Bécsbe utazott.

Kitüntetés. *Ferdinand* bolgár fejedelem Szent István napján *Gazdik Károly* vereskői róm. kath. plebánost a bolgár polgári rend IV. osztályu keresztjével tüntette ki. A kitüntetés a fejedelem személyesen adta át. Ugyancsak kitüntette *Emericz Jenő* nyug. vasgyári felügyelőt is, kinek a polgári rend V. osztályu keresztjét adományozta.

Magas vendég járt a múlt hét folyamán vármegyénk felső vidéken. *Halász Ferencz* vallás- és közoktatásügyi osztálytanácsos augusztus 19-én érkezett Vernárra, hol *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő szép számmal egybegyűjtött vármegyei tanítószegély élén fogadta s kísértte el a dobsinai jégbarlangig. Az illusztris vendég tiszteletére itt társas ebédt tartottak. Innen az osztálytanácsos *Schröder Gyula* vasgyári igazgató meghívására folytán Pohorellára randult s *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő, *Mihalik Dezső* hercegi főügyész, *Tomory Géza* főszolgabíró és *Perjessy László* igazgató kíséretében bejárta az egész Garam vidéket, élénk tanulmányozása alá vévén az ottani tanügyi viszonyokat és állapotokat, miből reményt fűzhetünk ahhoz, hogy e vidék tanügyi állapotainak javítása czéljából állami iskolák felállításának fog orvendeni nemskára. A magas vendég Nagyrőcze, Hisnyóvíz és Jolsva megtekintése után Rozsnyón keresztül Somodiba utazott *Ivánkovich János* püspök meglátogatására.

Rozsnyói ev. ref. lelkész választása közeleg, mint értesülünk egyik komoly jelölt *Batta György* simonyii lelkész visszalépett, így *Szuhai Benedek* megválasztása bizonyos, — ki még októberben el fogja foglalni szép és magasztos hivatalát.

Kinevezés. m. kir. földmívelésügyi miniszter, *Miskolcz szék*hellyel, Borsod- és Gömör-Kishont szőlészeti és borászati felügyelő kerületbe, a szakszolgálat teljesítésével megbízott szakközéggé *Klaisz Gyula* felügyelőt nevezte ki.

Halálozás. *Mariska* Venczel, volt Rozsnyói székesegyházi karnagy, f. hó 18-án, 86 éves korában elhunyt s temetése nagy részvét mellett, f. hó 20-án ment végbe. Dr. *Mariska* Vilmos egyetemi tanár, az elhunytban édes atyját gyászolja.

Eljegyzés. *Rohács Lajos* hisnyói ág. ev. lelkész kedves leányát *Mariskát*, múlt héten jegyezte el *Krompecher Dezső* beszercebányai tekintélyes kereskedő. — Boldogságot kívánunk!

Vármegyei tisztviselők mozgalma. Gömör-vármegye tisztviselőikara *Bornemisza László* alispán elnökléte alatt f. hó 28-án népes értekezletet tartott, mely alkalommal tárgyalattott Győr-vármegye átirata, mely helyteleníti a vezető Pestvármegyét, hogy a tisztviselők helyzetének javítását czélbavető mozgalmat nem karolta föl kellőleg, s ajánlja a vármegyéknek, hogy egy újabb kongresszusra gyűljenek össze a továbbiak megbeszélése végett. — Ennek alapján elhatározott, hogy Győr-vármegye átiratát a vármegye magáévá teszi, a megtartandó kongresszuson magát képviselnetni fogja, s kiküldi *Bornemisza László* alispánt, *Lukács Géza* vármegyei főjegyzőt és *Kuna Aurél* főszolgabíró. Utasította az értekezlet a kiküldöttet, miszerint hassanak oda, hogy az 1898. évi jegyzőkönyvek alapján folytassák a munkálkodást. Kívánják az 5 éves korpótlék behozatalát, a rangsorozat megállapítását és hogy hasonló javi-

tásokat adjanak nekik, mint az állami tisztviselőknek. Különben e tárgyra még visszatérünk!

Esküdtárséki tárgyalások. A szeptember hó 2-án kezdődő s 5 napra terjedő esküdtárséki tárgyalások sorrendje: Szeptember 2-án szándékos emberölés büntetével vádolt *Kriston József* elleni bűnügy. Védő: dr. *Krausz Gyula* ügyvéd — Szeptember 3-án halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolt *Belán János* elleni bűnügy. Védő: dr. *Baksay Dezső* ügyvéd. Szeptember 4-én szándékos emberölés büntetével vádolt *Katranyák György* elleni bűnügy. Védő: dr. *Stern Jakab* ügyvéd. — Szeptember 5-én gyilkosság büntetével vádolt *Kusli Miklós* András elleni bűnügy. Védő: dr. *Ráróssy Gyula* ügyvéd.

Halálozás. Nagy-Szlaboson f. hó 19-én elhunyt *Hoensch Gyula* bánya felügyelő, életének 46. boldog házasságának 17-ik évében. Temetése 20-án ment végbe nagy részvét mellett.

A magyar orvosok és természetvizsgálók bártfai nagygyűlésén vármegyénkbeli dr. *Urszinyi Gyula* putnoki bányorvos vett részt, s a tudományos előadások során ő is értekezett a tüdővész elleni védekezésről. Tanulmányos előadását nagy figyelemmel hallgatták, melyből egyes részleteket legközelebb közölni fogunk.

Pótérettségi vizsga. A folyó évi szeptember hó 13—14-ik napjain tartandó pót- és javító érettségi vizsgára 42-en jelentkeztek. Ezek közül teljes érettségit tesz 10, míg a többi 1—1 tárgyból tesz vizsgálatot. Iskolák szerint a következők oszlanak meg: Eperjesen végzett 4, Iglón 7, Késmárkon 6, Nyiregyházán 8, Rozsnyón 8, Rimaszombatban 6, Budapesten 1, Egerben (reál) 2. A kormányt ismét *Nagy Gyula* országos levéltárnok, a magyar tudományos akadémia tagja s a történelmi társulat titkára fogja képviselni.

A kishonti ág. hitv. evang. egyházmegye rendes évi közgyűlését *Kubinyi Aladar* felügyelő és *Glauf Pál* főesperes elnökléte alatt e hó 26-án tartotta meg a rimaszombati ág. ev. templomban. A közgyűlés megelőzőleg előértekezlet és a „nagy szeretet-adomány” javára offertóriummal egybekapcsolt istentisztelet tartott, melyen *Kemény Lajos* esperességi főjegyző mondott költői szépségekben lővelkedő szép és megnyitó imát. *Kubinyi Aladar* elnök lelkesítő hangu megnyitója után a közgyűlés a nagy számban megjelent tagok igazolásával megalakult s *Glauf Pál* főesperes felolvasta nagy terjedelmű s az egyházmegye életében a lefolyt év alatt történt minden irányu mozzanatairól szóló jelentését.

Banczik Sámuel számvevőségi egyházi elnök pedig a számvevőség jelentését. Az iskolaszék jelentése után több szabályrendelet módosítására tért át a közgyűlés. Az egyházkerületi közgyűlésre képviselőket megválasztottak: *Kubinyi Aladar*, *Liszky János*, mint a főesperes helyettese, *Madarász Pál*, *Cseh István*, *Kemény Lajos*, *Banczik Sámuel*, *Szombath György* és *Kolbenheyer József*. — A *Baldácsy*-segélyért folyamodók közül a közgyűlés segélyezésre *Várgédét* és *Hacsarát*, a lelkészek közül *Kemény Lajost* és *Wallentinyi Aladart* ajánlotta. A Zsedényi jutalomra: *Frenyo Dániel* nyustyai, *Kicsiny Pál* klenőci és ifj. *Czéner Pál* ráhói tanítókat jelölte. A jövő évi közgyűlés helyének kijelölése az elnökségre bízott. Gyűlés után a Széchenyi-kertben kedélyes közebéd volt s a fehér asztaltól távirati üdvözlöt küldött *Zelenka Pál* püspök és *Szentiványi Arpád* egyházkerületi felügyelőnek. A disztichonokban szerkesztett táviratot *Kemény Lajos* oszváni lelkész és esp. főjegyző írta.

Fontos újítás a postánál. Mint értesülünk, a kereskedelmi miniszter fontos újítást akar létesíteni a postánál. Ugyanis oly helységekben, hol postahivatal nem létesíthető, de részint valamely iparvállalat, vagy körjegyzői székhely, vagy a lakosok nagyobb száma kívánatosá teszi azt, hogy a postával való érintkezés megkönnyíttessék, postaügynökségeket állít fel. Ezen ügynökségeket a községben lakó lelkész, tanító, körjegyző vagy valaki más az értelmiséghez tartozó egyén kezeli, ki ezen kezelésért méltányos jutalékban fog részesülni. Az ily ügynökségeknél fel lehet adni utalványokat, ajánlott és egyszerű leveleket, pénzes levelet és esomagt 1000 korona értékig, továbbá postatakarékpénztári betétekkel és cheque befizetésekkel 1000 korona összegig. Nagy fontosságú ezen intézkedés kivált a postahivatal székhelyétől távolabb lakó községekre, mivel is elismeréssel fogadjuk a kereskedelmi miniszternek ezen intézkedését, melylyel sok községnek megkönnyítette a nagyvilággal való érintkezését.

Halálozás. *Csorba Endre* nyugalmazott serkei ev. ref. tanító f. hó 25-én munkás élete 83. évében városunkba elhunyt. Temetése f. hó 27-én ment végbe a rokonság és gyászolók részvétele mellett. Nyugodjon békében!

Országos vásár Rimaszombatban. Ez augusztusi vasártól úgy a kereskedők mint a gazdaközönség is sokat várt — sajnos csalatkoztak. — A vásár lanya, a kereslet és kínálat nem kielégítő. E szomorú eredménynek oka hihetőleg a most uralkodó rossz gazdasági és társadalmi bajokban keresendők. Hol nincs pénz, nincs kereslet és viszont.

Táncmulatság Putnokon. A putnoki önkéntes tüzoltó-egylet 1901. évi szeptember hó 8-án tartja a putnoki fürdő helyiségeiben VI. évi közgyűlést és ennek befejezése után az ózdi gyári zenekar szives közreműködésével hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságát, dr. gróf *Serényi Béla* egyleti elnök, *Hönsch Ede* egyleti alelnök, *Matavovszky Endre* egyleti titkár, *Friedl György* parancsnok, dr. *Urszinyi Gyula* egyleti orvos, *Fekethe Nándor* tiszt parancsnok, *Kiszely József* egyleti pénztárnok, *Márton Aurél*, *Feleky Ferencz*, *Tannenbaum Bernát* felügyelő-bizottsági tagok vezetése s buzgó rendezése mellett. — Az ünnepély sorrendje: Délután 2 órakor a működő tagok gyülekezése a szertárnál, honnét délután 1/3 órakor testületileg az ózdi gyári zenekarral indulnak a közgyűlésre, 3 órakor közgyűlés, 3 évre való újjászervezés és fogadalom letétele, 5 órakor kezdetét veszi a táncmulatság. A közgyűlés után és táncszünetek alatt hangverseny. — A tevékeny rendezőség mindent elkövetett, hogy az ünnepnap minél fényesebben — ugyerkölcsileg mint anyagilag is kiválóan — sikerüljön. Központja lesz ekkor Putnok a vidék intelligenciájának. Messze vidékről készülnek e szép ünnepélyre, hogy tanui legyenek nemcsak a mulatságnak, hanem, hogy gyönyörködjenek katonáinkba is, kik éppen akkor fognak táborozni Putnokon és vidékén s így emelni fogják az ünnepélyt fényben és sikerben.

Kegyess adományok. Országszerte megindult a mozgalom, a záradkai tüzkárosultak segélyezésére s a kegyess adományok lassan-lassan összegyűlnek. Alispáni hivatalunk már több ízben küldött az összegyűlt adományokat, az illetékes helyre, legutóbb is 864 kor. 33 fillért juttatott a garami szolgabírói hivatalhoz, hogy a tüzkárosultak között ez adomány kiosztassék.

Rozsnyói csendélet. A rozsnyói épülő rimamurányi telep felett levő fűzesben az elmúlt napokban egy feloszlásnak indult férfiholttestet találtak. — Jobb mellén késszurás volt. Pénze és értéktárgyai megvoltak. Hogy ki a meggyilkolt, azt nem tudják. A rozsnyói olasz munkások között, napirenden van a verekezés. Azt hiszik, ők ölték meg boszúból egyik társukat. — Szent István napján nyílt helyen szurtak le egy fiatal munkást, aki most haldoklik. A vizsgálatot megindították.

A pohorellai hangverseny. A garami ág. h. ev. templom építési alap javára f. hó 20-án tánczezal egybekötött zeneestély rendeztetett, a mely ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben kitűnően sikerült. — A hangversenyt *Antony* Károly ur nyitotta meg, ki kiváló precizitással adta elő Erkel Ferencz „Hunyady Lászlójának” nyitányát. *Kahle* Anna k. a. mély érzéssel és igazi művészzel czimbalmozott. *Schröder* Laura k. a. Gyulai Pál „Pókai nejeinek” előadásával a rutinoss szavalló benyomását tette a közönségre. *Oberhauser* Irén k. a. szép csengő hangon énekel néhány magyar dalt. Végül egy három tagból álló zenekar rendeztetett valami bús andalgó magyar nótára. Csak ugy köta nélkül, a hogyan a cigány szokta. Sirt a hegedű, pengett a czimbalom. Egyre másra következtek a szebbnél-szebb magyar dalok; lassu, friss váltakozva. A közönség közül azok, a kik kiszorultak a terem mellett lévő nagy szobába s ott hallgatták a muzsikát, csudálkozva kérdezték egymástól: honnét került Pohorellára ez a kitűnő cigányzenekar, talán a Berkes bandáját hozatta le valaki Budapestről? Pedig hát nem cigányzenekar volt az, hanem „uri banda”. Ifju *Mihalik* Dezső primás vezetése alatt *Törköly* László és *Terhes* Samu huzták a hallgatni valót tüzzel, érzéssel, igazi magyar temperamentummal, tiszta valódi művészzel. Most szünet következett, mely után a felismerhetlenségig átmászkirozott gigerlik: ifj. *Mihalik* Dezső és *Törköly* László mutatták be vármegyeszerte híressé lett zeneműveiket, a termet zsufozásig megtöltő garami közönség előtt, melynek soraiban helyet foglalt a vendégül éppen itt időző *Halász* Ferencz minisztr. c. tanácsos is, a ki az egész közönséggel együtt állandó derűtségben nem győzött el-eget tapsolni a sok ügyességgel, zenei tudással és humorral előadott tréfás bohóságoknak, melyek között különös kedveltségre tettek szert az ifj. *Mihalik* Dezső helyi vonatkozásu, komikumban gazdag legujabb coupletjai. A két gigerlik produkciót egy zenei nevető-göresököt előidéző finale fejezte be, mely többek közt azért is nevezetes, mert meglepetésképpen *Tyesská* Szamilla kisasszony is részt vett benne, a ki festői szép garami népviseletben oly bájos jelenség volt, hogy még a szellemes ötleteiről híres *Greiner* bácsit is elbűvölte, a ki elragadtatásban azon mód egy hordó sört áldozott az új művésznő tiszteletére, a kinek az egész jókedvű közönség egyhangulag nagy jövőt jósolt egész reggeli 5 óráig, amikor tánczban és nótában kifáradva egy jól sikerült kedves multság feledhetetlen emlékeivel kiki pihenni tért. Az előadás anyagi oldala is fényesen sikerült, amennyiben szép jövedelmet juttatott az ág. h. ev. templom építési alapjára.

Kutatás a Somhegyen. A gömöri népmonda régidőktől azt tartja, hogy a már kihalt Bebek család egyik őse Mátyás IV. Béla király idejében a Dernő község melletti Somhegyen búháskodott, és kutyája itt találta meg azt a rengeteg aranyból álló kincset, melyből hét várat épített. Ezek a várak: Somhegy, Torna-Szadvár, Csetnek, Pelsőcz, Gombaszög és Murány. Ezek közül Gombaszögről, Csetnekről és Pelsőczről eltűntette az idők vasfoga, míg a monda szerint Somhegyről a várat láthatatlan kezek Krasznahorkára vitték át. E napokban a tulajdonos *Andrássy* Dénes gróf kívánságára a krasznahorkai váraljai uradalom emberei élükön *Hodinka* főügyészrel és *Czigler* Győző műegyetemi tanárral tanulmányi kirándulást rendeztek a Somhegy tetejére, melyre többen fölmasztak, hogy megvizsgálják, vajjon láthatók-e az egykori építkezések maradványai. A jelenlévő *Czigler* tanár konstataálta a nagyszabású váreépítkezés balvány nyomait, ezekről rögtön vázlatot vettek föl, és az uradalom valószínűleg ásatásokat is fog rendezni, miután már az ott tanyázó juhászok több érdekes régiségeket találtak.

Az új vármegyei székházról jól sikerült felvételt csinált *Boronkay* fényképész s az új levelező lapokon — melyek *Lévai* Izsó könyv- és papírkereskedésében kaphatók — látható az új székház igen szép képe.

Műkedvelői előadás Kokován. A kokovai tanuló ifjuság a Kremniczy vendéglő nagytermében f. hó 20-án a kokovai tűzoltóság javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendezett Színre került *Abányi* Emilnek: „A végrehajtó” című vígjátéka. Közreműködtek: *Jerem* Olga, *Treska* Adél és *Treska* Gizzi kisasszonyok; *Banczik* Pál, *Banczik* Samu, *Kuzma* Andor és *Zduth* Mátyás. *Treska* Adél k. a. szerepe volt a nők közül a leghosszabb és legnehezebb, ki azonban e nehézségeket játszva győzte le, a miben segítségére volt a valóban kellemes, csengő organuma s vonzó előadása. *Treska* Gizike k. a. a fogadott leány szerepét kifogástalanul játszotta végig, ugy az anyja iránti szeretet helyes kimutatásával, melyet végtelen kedvesen, bájosan eszelt, mint a neki udvarló bölcsészszel szemben tanúsított kötekedésével. *Jerem* Olga k. a. kitűnő szakácsné volt. Csaknem minden mondata után tapsoltak, a mi természetesen volt, mert ugy lármázott, veszekedett, pattogott, — különösen mikor a végrehajtók jöttek urnóját foglalni, — hogy az egy év alatt gazdasszonyait tizszer cserélő, alaposan s minden oldalról kiköszörült nyelvecskével bíró szakácsnének a becsületére vált volna. A férfi szereplők közül határozottan ki kell emelnünk a végrehajtó, *Banczik* Samu kifogástalan, korrekt, kitűnő előadását. A külömben is hálás szerepéhez oly kitűnő kosztümöt választott, hogy mikor megjelent, a kacagás és taps miatt alig bírt szóhoz jutni s a jókedv további előadásával csak fokozódott. A jószívű s magukat ennek daczára is erőseknek képzelő végrehajtóknak diszpeldánya volt. *Kuzma* Andor végtelen csinos, czélja eléréséért alaposan küzdő ügyvéd, szabatos játéka, bátor fellépése,

különösen az őt ért sértésből kifolyó magatartásáért érdemel dicséretet. *Banczik* Pál a szerelmes bölcsész szerepébe kitűnően beletalálta magát; hosszú sóhajjal kísért „óh kisasszony”-ai tetszetek különösen. *Zduth* Mátyás megfelelő alakításával s természetesen mimikájával szintén alaposan hozzájárult a sikerhez. Általában a közreműködők valamennyien derekasan megállották helyüket, s a leányok a bokrétaikat, s az ifjak a tapsot határozottan kiérdemelték s ez érdeme *Banczik* Sámuel ev. lelkész urnak, ki az egész előadás kezdeményezője, vezetője, lelke volt, s ki nagyon is meglehet elégedve az eredményel, mely csak természetes következménye fáradságot nem ismerő tanításának és ügyes vezetésének. A termet *Kokova* és környékének művelt közönsége zsufozásig töltötte meg. Előadás után táncz volt, mely kokovai régi jó szokás szerint, virradtig tartott.

Cserét keres. *Czeplédy* Elek miskolczi lakos, áll. felső kereskedelmi iskolai tanár, fia helyett — a ki a gimnázium VII-ik osztályába járna a rimaszombati gimnáziumban, — cserét elfogad. Fiut, a ki a kereskedelmi vagy polgári fiúiskolába, vagy leányt, a ki a polgári leány, ev. ref., vagy róm. kath. felsőbb leányiskolába járna Ertesítés címére: Miskolcz, Csabai-kapu 10. szám küldendő.

A dobsinai hat osztályú állami polgári iskolába a tanulók szeptember négy első napján iratnak be, a tanév szeptember 5-én kezdődik. — Az I-ső félévi tandíj 8 korona 30 fillér, a II-ik félévi 6 korona. A latin nyelv az I-IV. osztályokban fakultatív tantárgy. Szegény tanulók tandíjengedéssel, tankönyvekkel segélyeztetnek.

Arva-vármegyének Alsó-Kubin városában, a magyar nyelven szerkesztett „Testvériség” című pánszlov irányú politikai hetilap, f. évi július hó 25-éről keltezett 8-dik számában, „Gömöri dolgok” cím alatt éles bírálatot mondott *Buzágh* István, derenesényi ágost. hitv. ev. lelkész és gömöri esperességi dékanusnak, *Engler* Lajos bugyikfalvai lelkészszel szemben, érvényesített hivatalos eljárásáról. A cikkiró hamis világításban igyekszik a nagy közönség elé állítani a hitbuzgó, hazafias és hivatalos kötelességét hiven teljesítő lelkész és dekanusnak bugyikfalvai ténykedését, a mi nem igen sikerült neki, mert hát hiába: „kilátzik a ló-láb”. — A tiszta igazság megvilágítása és dokumentálása czéljából beküldetett szerkesztőségünkhez — közlés végett, — a derenesényi ág. h. ev. egyház, f. évi aug. hó 11-én tartott egyházi közgyűlés alább közölt hitelesített jegyzőkönyvének másolata, mely arról tesz fényes tanubizonyosságot, hogy *Buzágh* István lelkész és gömöri esp. dékanus, hivatalos eljárásaiban nemcsak hogy szigorú lelkiismeretességgel, páratlan igazságszeretettel és bölcs tapintattal szokott eljárni, hanem egyszersmind hitbuzgó és hazafias híveinek igazi édes atyja és közszeretben álló lelkipástorja is. Szolgáljon ennek igazolására, a következő hiteles jegyzőkönyv:

„Jegyzőkönyv felvétellett Derenesényben 1901. évi augusztus hó 11-én tartott egyházi közgyűlésben nagyságos *Draskóczy* László egyházfelügyelő és *Buzágh* István helybeli lelkész társelnökei alatt. Jelen voltak: *Ngos* *Draskóczy* László egyházfelügyelő, *Buzágh* István ev. lelkész, *Balogh* János egyh. jegyző, *Bacsik* János gondnok, *Czillik* András, *Matus* András, *Lúcze* András, *Liska* János, *Chotvács* Márton, *Paludini* Márton, *Danis* Sámuel, *Lukács* András, *Uhrin* János, *Svonavecz* Márton, *Kollár* János, *Gregovesok* János, id. *Fodor* János, *Jakub* János, *Bacsik* Márton, *Borisz* András, *Czillik* János, *Fodor* János, *Lúcze* Márton, *Droptini* György, *Matus* Márton, *Kelle* Márton derenesényi egyháztagok, *Varga* János, *Praszlieska* Márton, *Praszlieska* Márton valent, *Czirbusz* János, *Chrapan* János tanító Esztrény, *Bornay* András, *Kiss* János, *Antal* János, *Burró* Imre, *Kiss* András *Forgács*, *Maján* András, *Maján* János, *Kiss* Sámuel, *Bartók* Márton és *Droptini* András pápocsi egyháztagok.

Mely alkalommal:
1. Elnök *Draskóczy* László egyházfelügyelő ur kifejtéi emelkedett szellemben a szeretet és egység ama kötelekeinek jelentőségét, a mely őt ezen egyházhöz fűzi, a melynek a felügyelője. Ep azért a derenesényi egyház jó hire ellen intézett minden támadással szemben azonosítja magát. Eljött, hogy az egyház és lelkésze ellen intézett támadás komoly és méltóságteljes visszautasítása iránt a hívek nyilatkozatát kikérje.

Egy lelkész támadatott meg, a ki híveinek igaz atyja; egy hitközség lett megbélyegezve, hogy lelkészét nem becsüli, sőt őt támadni akarja, holott ezen hitközség hívei józan gondolkodásukról, jó erkölcsükről és lelkészüik megbecsüléséről ösmertek — Kifejtéi részletesen a hitközség mulját, lelkészének nemes működését és inaktivitáyozza:

A derenesényi egyház előjárósága megütözéssel vett tudomást arról, hogy a „Testvériség” című lap folyó évi július 25-iki számában szeretett és becsült lelkésze *Buzágh* István ellen egy otromba és minősítetlen támadást intéz.

Ha valahol, ugy az egyházi téren az eféle kifejezések használata főként megrovandó s azért ily hangu választ a derenesényi egyház magához méltónak nem tartván, abba nem is becsatkozik, csak röviden kijelenteni kívánja jegyzőkönyvileg is a f. évi augusztus hó 11-én tartott egyházi gyűlésben, hogy *Buzágh* István lelkész urat mint hivatasának teljes magaslatán álló lelkipástorzt szereti, becsüli, vele teljesen meg van elégedve, iránta feltétlen ragaszkodásának és bizalmának ad kifejezést s hogy a fenti lapközlemény csak egy rosszakaratu tollból eredő koholmány.

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadja és a hitközség tagjai egyenkint is felháborodásuknak adnak kifejezést. *Draskóczy* László felügyelő végül tiltakozik az ellen, hogy valamely oly irány volna felszinen, a mely a hívek belső szent hagyományainak eldobását czélozná, sőt ellenkezőleg, az irány a keresztényi szeretet és hazafiság határai között egyesíteni a híveket és azokat megvédeni a lássai érzelmeikben.

A szeretet tegye továbbra is bensősé a viszonyt egyház és lelkésze között és a tudat, hogy az így is leend, tiszti dicséssé az ő állását is. — Kéri az Isten áldását a derenesényi ág. h. ev. egyházra és a közgyűlést bezárja.

A jegyzőkönyv felolvastatott s aláíratott. Kmf *Draskóczy* László egyházfelügyelő, ifj. *Bacsik* János kurátor, *Czillik* András bíró, *Kollár* János, *Matus* András, *Lúcze* András, *Liska* János, *Chotvács* Márton, *Paludini* Márton, *Lúcze* Márton, *Fodor* János, *Czillik* János, *Borisz* András, *Bacsik* Márton, *Jakub* János, *Fodor* János id., *Svonavecz* Márton, *Gregovesok* János, *Droptini* György, *Matus* Márton, *Lukács* János, *Uhrin* János, *Kelle* Márton, *Maján* János, *Maján* András, *Kiss* Sámuel, *Chrapan* János, *Kiss* András *Forgács*, *Burró* Imre, *Bartók* Márton, *Antal* János, *Kiss* János, *Kiss* Mihály, *Bornay* András, *Droptini* András, *Praszlieska* Márton valent, *Praszlieska* Márton, *Danis* Sámuel, *Varga* János, *Czirbusz* János, *Balogh* János tanító s egyházi jegyző.

Nyilvános számadás. A Máriássy Lászlóné szül. *Farkas* Erzsike urnó önagságsa védnöksége alatt álló „Tamásfalvai Petőn-egylet” által 1901. augusztus 18-án rendezett műkedvelői színelőadás alkalmával befolyt belépő díjakból . . . 230 kor. 70 fill. felülfizetések és beküldött adományokból . . . 51 kor. 80 fill.

Összes bevétel . . . 282 kor. 50 fill. Kiadás . . . 140 kor. 62 fill.

Maradvány . . . 142 kor. 88 fill. Felülfizettek, illetőleg szives adományaikkal a bevételhez hozzájárultak: *Farkas* *Abraham* 20, *Máriássy* *Lászlóné* 10, *Máriássy* *Gyula* (*Nyustya*) 6, *Molitorisz* *Zoltán* (*Nyustya*) 5, özv. *Bánhid* *Istvánné* 4, *Baksay* *István* 2, *Pásztor* *András* 140, *Lévai* *Izsó* 1 korona, id. *Járosi* *András*, *Nagy* *András*, *Szlavkovszki* *J.* 60—60, *Spissák* *Árpád* 40, *Major* *Bálint* 20 fillér. — Ugy a nemes szívű adományozók- és felülfizetőknél, valamint az előadásban megjelent szép közönségnek is becses pártfogásáért ez uton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Nyilvános nyugtázás. A pusztai „Szabadkai erdő”-ben létesített fedett helyiség költségeinek fedezésére, folytatólag a következő adományok folytak be: *Markovics* *Géza* 2 kor., *Pitta* *Lipót* 2 kor., *Vigh* *Gábor* 1 kor., *Uthy* *Kálmán* 1 korona. Összesen 6 korona.

A végrehajtó bizottság.
Nyilvános számadás. A Pohorella vasgyári kaszinóban augusztus hó 20-án a garami evang. templom építési alapjára tartott zeneestély es táncmulatságon belépő díjakban és felülfizetésekben befolyt . . . 329 kor. — fill. az összes kiadás kitétt . . . 95 kor. 61 fill.

maradt a jótékonyezélra tiszta jövedelem . . . 233 kor. 39 fill. Felülfizettek: *Grunner* *Lipót* 19, dr. *Kalehbrenner* *Hugó* 16, *Mihalik* *Dezső* 16, *Kolbenheyer* *Gyula* 8, *Okolicsányi* *Lajos* 6, dr. *Schulek* *Kálmán* 6, *Lóványi* *Hugó* 6, *Oberhauser* *Armin* 6, *Antony* *János* 6, *Politzer* *Bertalan* 5, özv. *Bistey* *Aladárné* 4, *Brodszky* *Gyula* 4, *Eisenhut* *Pál* 3, *Tomory* *Géza* 3, *Golda* *János* 3, *Hanvay* *N.* (*Dobina*) 3, *Szifft* *Gyula* 3, *Gazdik* *Károly* 3, *Szontagh* *László* 3, *Lux* *Mihály* 3, *Józsa* *Antal* 2, dr. *Horváth* *Ákos* 2, *Hoznek* *Gyula* 2, *Fleischhacker* *Viktor* 2, *Lukovics* *Attiláné* 2, *Miklóska* *Kálmán* 2, *Galotti* *Miksa* 2, *Profét* *Károly* 2, *Schröder* *Gyula* 1, *Emeriozy* *Jenőné* 1, *Lux* *János* 1, *Bentsik* *Ernő* 1, *Perjessy* *László* 1, *Bihary* *Aladár* 1, *Halász* *Ferencz* min. osztálytanácsos 1, *Bartsch* *Aurél* 1, *Déry* *Ede* 1, *Lázár* *Gábor* 1, *Pohly* *Antal* 1, *Obrankovics* *Róbert* 1 és *Golda* *Lipót* 1 koronát, összesen 155 korona. Belépti-jegyeket megváltották: *Struckel* *Simon* 9, *Hering* *Samu* 5, *Csoma* *Gusztáv* 5, *Király* *Emil* 5, *Hello* *József* 4, *Ferjencsik* *Gyula* 4, *Kolmann* *János* 4, *Barezy* *László* 4, *Benedicty* *Kálmán* 2, *Bradofka* *Károly* 2, *Lányi* *Aladár* 2 korona, összesen 46 korona. A helyi viszonyoknál fogva fényesnek mondható eredményt, — az általános rokonszenvtől eltekintve — a melylyel vállalkozásunk fogadtatott — legelső sorban a zeneestélyen való közreműködőknek köszönhetjük. — Hálás köszönetet mondunk még ez uton is *Schröder* *Laura*, *Kahle* *Anna* és *Oberhauser* *Irén* kisasszonyoknak, a kik gyönyörű szavallatukkal, czimbalmozásukkal és énekükkel az estély fényét biztosítani iparkodtak, de különösen hálás köszönetet mondunk dr. *Mihalik* *Dezső*, *Törköly* *László* és *Terhes* *Samu* urnaknak, a kik nemesak művészi összejátékkal és tréfás zeneelőadásokkal is igazán előkelő közönséget valóssággal megígérték, hanem sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem kimélve, — a messze távolból ide jönni és a nemes ügyet szolgálni szivesek voltak, *Antony* *Károly* ügyes zongorajátéka köztetszésben részesült; — végre mely köszönetet mondunk egyenként és összesen mindazoknak, a kik szives felülfizetéseikkel és jegy megváltásaikkal az anyagi sikert is biztosítani kegyeskedtek. — A templom építési alapunknak juttatott szép összeget mindenkor csakis ezen felsorolt valamennyi tényező érdemének fogjuk betudni. — Mely tisztelettel a garami ág. hitv. evang. fiók-egyház nevében: *Antony* *János* az építési alap kezelője.

Nyilvános nyugtázás. Kokován a tanuló ifjuság folyó hó 20-án a kokovai tűzoltóság javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, melynek összes bevétele volt . . . 245 kor. 84 fill. kiadása . . . 118 kor. 60 fill.

tiszta maradvány tehát . . . 127 kor. 24 fill. Felülfizettek ez alkalommal: *Knöpfler* *Károly* ur 18 kor., *ujantólvolgyi* *tűzoltóság* 10 kor., *Máriássy* *Gyula* 8 kor., *Banczik* *Sámuel* és *Holstein* *Armin* 6—6 kor., *Englert* *András*, *Mázik* *Béla* és *Schmidt* *Bernát* 5—5 korona, *Lindner* *Bernát* 4 kor., *Gottlieb* *Armin*, *Novek* *Béla*, *Réthy* *József* 3—3 kor., *Hello* *János*, *Jerem* *Viktor*, *Lipták* *Endre*, *Mayer* *Ede*, *Treska* *Ferencz* 2—2 kor., *Breyer* *Árpád*, *Gabor* *Antal*, *Goldfinger* *Károly*, *Neumann* *Adolf*, *Neumann* *Aladár*, *Neumann* *Mór*, *Spitz* *Henrik*, *Steiner* *Lajosné*, *Szentpétery* *Zoltán*, *Takács* *János* 1—1 kor., *Piovarcs* *Marton* 40 fillér. — Fogadják a nemes adakozók ez uton is a rendezőség hálás köszönetét.

Arlejtési hirdetmény.

33/1. sz. — A tornallyai kir. járásbíró és telekkönyvi osztálya, valamint a fogház helyiségek fűtéséhez az 1902. évre szükséges 107-90 \square köbméter kemény tüzfának beszerzésére árlejtés hirdetetik; mely árlejtésnek az 1901. évi október hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája ezen kir. járásbírósnál határidőül kitűzetik s arra az árlejtési szándékozók 50 korona bánatpénzzel ellátva azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételeket ezen kir. járásbíró I-ső szamu jegyzői irodájában a kitűzött határidő előtt, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Kir. járásbíró Tornallyán, 1901. augusztus 11.

Kir. járásbíró helyett:
Basilidesz, kir. aljárásbíró.

Árverési hirdetmény.

Alulirt ezenel közhírré teszi, hogy a tornallyai kir. járásbíró 1901. évi V. 247/6. számú végzése következtében ügyfele javára *Repeczky* *András* ellen végrehajtásilag lefoglalt *Marschall*-féle cséplőgép, juhok, ökrök, lovak, takarmány és gabonaművekből álló ingóságok 1901. évi szeptember hó 4-én Hanván, nyilvános árverésen eladatnak.

Kelt Rimaszombatban, 1901. évi augusztus hó 28-án.

Dr. STERN JAKAB ügyvéd,
mint Fáy István végrehajthatónak képviselője.

Hirdetmény.

558. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tornallyai kir. járásbíró 1901. évi Sp. 120/3. számú végzése következtében *dr. Cziner* *Miksa* ügyvéd által képviselt *Dankó* *Barna* jános lakos felpeles javára *Szabó* *Imre* és *Szabó* *András* lénártfalai lakosok ellen 140 korona s járuléka erejéig 1901. évi július hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: egy *Nickelson*-féle 3 löerejű kis lokomobil és cséplő-gép felszerelvényeivel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornallyai királyi járásbíró 1901. V. 206/3. számú végzése folytán 140 korona tökékövetelés, ennek 1901. évi február hó 1-ső napjától járó 5%-os kamatai és eddig összesen 84 korona 34 fillérben bírólai, már megállapított költségek erejéig *Lénártfalai* községben, alperesek lakásán leendő eszközésére 1901. szeptember 2-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fogtak adatni.

Kelt Tornallyán, 1901. évi augusztus hó 17-én.

Záborszky *Sándor*, kir. bir. végrehajtó,

Szülők figyelmébe!

Egy vagy két kisebb, az áll. elemi fiúiskolába vagy a gimnázium I—II. osztályába járó fiút teljes ellátásra és anyai gondozásra elfogad **özv. Stelkovich Istvánné** Rimaszombatban, Losonezi-utca 13. szám.

2-2

Iskolai könyvek,
író- és rajz-szerek
dús választékban kaphatók

RAKOTTYAY LAJOS

könyv- és papirkereskedésében
Rimaszombat, Jánosi-utca,
a főgimnázium mellett.

Tankönyvek olcsón
bekötetnek.

Elutazás végett egy jókarban levő

pianino

olcsón eladó.

Báró Dingelstedt, Felső-Balog.

1-2

Gubics-eladás.

Alólírt erdőhivatal ez évi gubicstermését f. évi szeptember hó 2-án a meleghegyi szarvaskertben d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverés útján fogja eladni. — Az árverési feltételek a hivatalnál megtekinthetők.

Cóburg hercegi erdőhivatal Meleghegyen.

Legnemesebb faj, válogatott

csemege-szőlőt

szállít 5 kgr. postakosarakban utánvét mellett portómentesen 1 frt 60 krért bárhová **Fábrý Géza** tanár szőlőtelepe **Bekéscsabán.**

Megrendelhető egyszerű levelező-lapon.

2-2

Árverési hirdetmény.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező „Korona” és „Zöldfa” vendéglők, „Utolsó fillér” nevű koresmahelyiség, vágóhid és helypénzszedési jog **Jolsván, f. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor** a városház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak. Árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Kelt Jolsván, 1901. augusztus 31-én.

Bazilidesz, polgármester.

1-2

Eladó.

Nagyrócze r. t. város Murányi-utcájában fekvő, u. n. **özv. Adriányi-féle**, minden lehető kényelemmel ellátott ház mellékepekkel, tágas udvar és terjedelmes kerttel, — mely tetszés szerint és könnyen fizetési helyiséggé, illetve raktárrá alakítható, — ahhoz tartozó I-ső osztályú föld- és rétbirtokkal vagy a nélkül, szabad kézből örök áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad az alólírt tulajdonos.

Nagy-Rőczén, 1901. augusztus hó 18-án.

Ferdinándy János, kir. közjegyző.

2-2

Árverési hirdetmény.

1524. sz. — Alólírt előjáróság által ezennel közzhírré tétetik, hogy Tiszoloz nagyközség tulajdonát képező „Nagy vendéglő”, „Ó-vám”, „Pszota”, ugyszintén az evang. egyház tulajdonát képező „Alsó korcsma” nevű koresmahelyiségek folyó évi szeptember hó 2-án délelőtt 10 órakor Tiszoloz nagyközség házában nyilvános árverés útján három évre, vagyis 1902. év január hó 1-től 1904. év december hó 31-ig haszonbérbe fognak adni. — Az árverési feltételek Tiszoloz nagyközség házában bármikor megtekinthetők.

Tiszoloz, 1901. augusztus 18.

Setina János, jegyző. **Cseh István, bíró.**

2-2

Kereskedő tanonczul

alulírott **füleki vas- és fűszerkereskedésében** 1--2 gimnáziumi osztályt végzett jómagaviseletű 13--14 éves ifju 3 évre, vagy pedig elemi osztályt jó sikerrel végzett 3 $\frac{1}{2}$ évre azonnal fel fogadtatik. **Andor-testvérek.**

2-2

Bérleti hirdetmény.

3262. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonát képező régi vármegyei székház baloldali 2 szoba, konyha, kamara és külön pincze 400 korona, a jobboldalon pedig 4 szoba, konyha, kamara és külön nagy pinczéből álló lak., illetve üzlethelyiség 600 korona kikialtási ár mellett bérbé adatik.

Felhívtnak bérteni szándékozók, hogy zárt írásbeli ajánlataikat 5% bántpénzzel ellátva, folyó év **augusztus hó 31-ikének** déli 12 órájáig polgármesteri hivatalnál nyújtsák be. Megjegyeztetik, hogy a szükséges átalakítások költségei a bérlet terhére fogja képezni.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1901. évi augusztus hó 13-án tartott üléséből.

Kishonthy Gyula, polgármester.

2-2

Hirdetmény.

Nagyrócze r. t. város tulajdonát képező, a piacon fekvő **nagyvendéglő** alsó- és felső-korcsmai helyiségek italméresi joggal, azokhoz tartozó mellékkelhelyiségekkel és pedig egyenkint, külön-külön **1902. év január hó 1-től** kezdve három egymást követő évre nyilvános árverés útján folyó évi **október hó 28-án** délelőtt 9 órakor a város tanácstermében bérbé fognak adni.

A bérleti feltételek a városi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyróczén, 1901. augusztus hó 10-én.

Stefancsik Károly,

polgármester.

2-2

Olcsó árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálát!

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindennemű uri divatcikkek, férfi és női kalapok. A **Karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők** és **Pöhler és Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.**

Férfi kabatok, Hawelock, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönyök, női kabatok, felöltők, gallérok, leányka kabatok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-cikkek, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök

Egyedüli raktár **Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztyűkben** íngék és mindennemű fehérneműek mérték után is készíttetnek, norinbergi galanteria aruk, sport cikkek, kerékpársapkák, vadász-kabátok és **fürdő-ruhák.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek Elvem: hazai gyártmányu esekély hasznonali eladása

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindennemű czipőbe az általam képviselt **Dr. Höges-féle,**

az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás:

Ő esász és kir. fensége Szalvator Lipót főhercegtől, Magyarország volt miniszterelnökétől, a közigazgatási bíróság elnökétől: **Wekerle Sándor** ó exzellenzaijától, nagym Ch... ek **Olga** grófnő udvarhölgytől stb. stb.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járás annak, ki czipőjét **Dr. Höges-féle,** egész világon szabadalmazott Asbest-talpbetéssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr.

Az Asbest-talpbetél kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a **cs. és kir. közöshadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatott.**

Szétküldés esakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

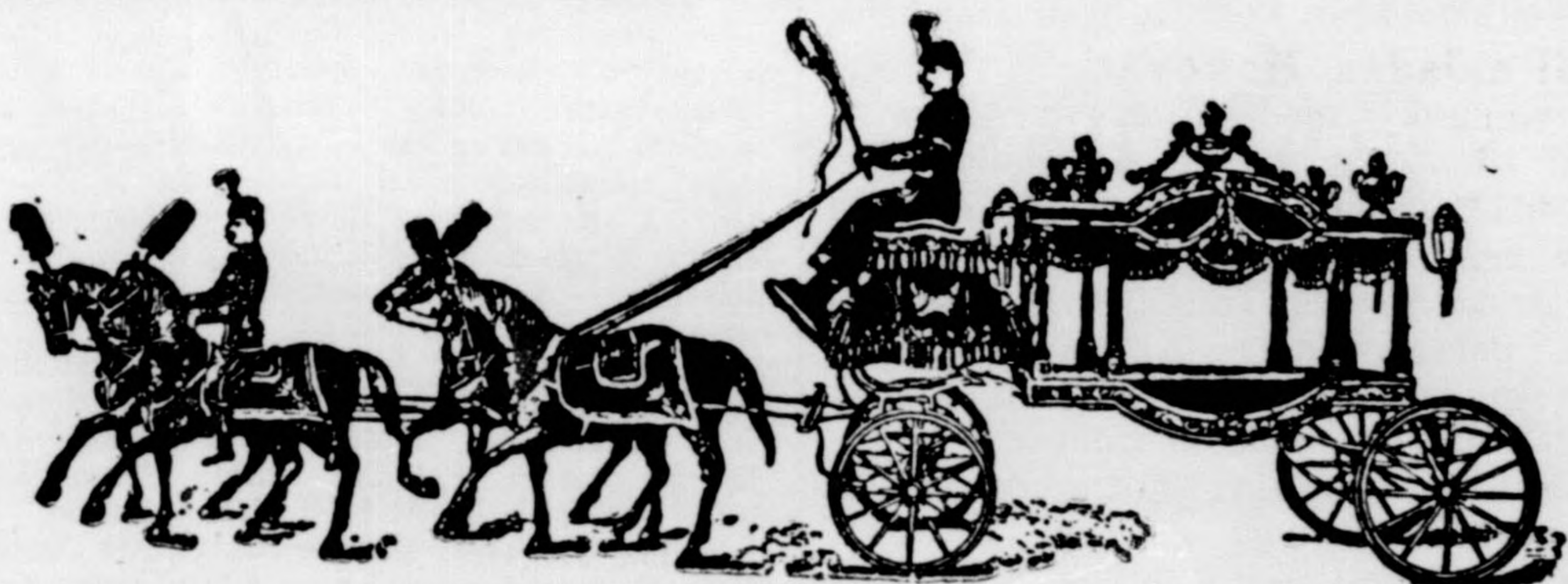
Viszonteladónak megfelelő árkedvezmény.

Az Asbest-gyár betéti társaság képviselete és elárúsító raktára: **Reisz M. divatáru-raktára Rimaszombat.**

7-26

Kegyeleti koszoruk szállaggal, arany, ezüst vagy fekete betükkel nagy választékban.

Első gömörmegei temetkezési vállalat.

Uj temetkezési vállalat Rimaszombatban!

Van szerencsem a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **25 év óta fennálló** asztalos és butor-üzletemet legújabb temetkezési vállalattal bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképp rendeztem be, hogy akár egyszerű akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mérten temetthesse el.

Nagy költséggel **többféle gyászkoosikat** és **ravatali felszereléseket, diszgyenruhákat** stb. stb. beszereztem s a gyászoló közönséget kívánásom szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sirlhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 26. sz. a. a „Gömörmegei Nép- és Iparbank” épületében állandó nagy raktárt tartok valódi és utanzott **érezkoporsókból, szemfödőkből, sirkoszorúkból** s minden e fajta cikkekéből.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

özv. Benkó Jánosné.

6-26

Vidéki temetések a diszkocsival meglepő jutányos áron rendeztetnek.

Első Gömörmegei temetkezési vállalat.

Uj temetkezési vállalat Rimaszombatban!